

|

61998J0276

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (kuudes jaosto) 8 päivänä maaliskuuta 2001. - Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Portugalin tasavalta. - Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen - Kuudes arvonlisäverodirektiivi - 12 artikla ja 28 artiklan 2 kohta - Alennettu verokanta. - Asia C-276/98.

Oikeustapauskokoelma 2001 sivu I-01699

Tiivistelmä
Asianosaiset
Tuomion perustelut
Päätökset oikeudenkäyntikuluista
Päätöksen päätösosa

Avainsanat

1. Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kante - Kyseisen jäsenvaltion kanteen nostamisen jälkeen toteuttamat toimenpiteet - Nämä toimenpiteet eivät ole asian kannalta merkityksellisiä

(EY:n perustamissopimuksen 169 artikla (josta on tullut EY 226 artikla))

2. Jäsenvaltiot - Veloitteet - Direktiivien täytäntöönpano - Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen - Perustelut - Perustelut, joita ei voida hyväksyä

(EY:n perustamissopimuksen 169 artikla (josta on tullut EY 226 artikla))

3. Verotus - Jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistaminen - Liikevaihtovero - Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä - Jäsenvaltioiden oikeus soveltaa alennettua verokantaa tilapäisesti - Sellaisen viiden prosentin alennetun verokannan pysyttäminen voimassa, jota sovelletaan tiettyihin tavaroihin ja palveluihin, joita ei ole mainittu kuudennen direktiivin liitteessä H, on kiellettyä

(Neuvoston direktiivin 77/388/ETY 12 artiklan 3 kohta ja 28 artiklan 2 kohta)

4. Verotus - Jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistaminen - Liikevaihtovero - Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä - Verovelvolliset - Julkisoikeudelliset yhteisöt - Viranomaisen ominaisuudessa harjoitetun toiminnan jättäminen verovelvollisuuden ulkopuolelle - Verovelvollisuus siinä tilanteessa, että kilpailu vääristyy huomattavasti

(Neuvoston direktiivin 77/388/ETY 4 artiklan 5 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta)

Tiivistelmä

§§1. Yhteisöjen tuomioistuin ei voi ottaa huomioon toimenpiteitä, jotka jäsenvaltio on velvoitteidensa noudattamiseksi toteuttanut jäsenyyssoveltoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen nostamisen jälkeen.

(ks. 20 kohta)

2. Jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan vetoamalla perustella sitä, ettei se ole säädetyssä määräajassa saattanut direktiiviä osaksi kansallista oikeutta.

(ks. 20 kohta)

3. Jäsenvaltio jättää täyttämättä sille jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun kuudennen direktiivin 77/388/ETY 12 artiklan 3 kohdan ja 28 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, kun se pitää voimassa 5 prosentin alennetun arvonlisäverokannan, jota sovelletaan tiettyihin tavaroihin ja palveluihin, joita ei ole mainittu kuudennen direktiivin liitteessä H. Jäsenvaltioilla, jotka 1.1.1991 sovelsivat tällaisiin liiketoimiin alennettua verokantaa, on nimittäin näiden säännösten perusteella oikeus soveltaa kyseisiin liiketoimiin alennettua arvonlisäverokantaa, jonka on oltava vähintään 12 prosenttia.

(ks. 17 ja 21 kohta sekä tuomiolauselma)

4. Mikäli jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun kuudennen direktiivin 77/388/ETY 4 artiklan 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyt edellytykset eli se, että toiminnan harjoittajan on oltava julkisoikeudellinen yhteisö ja että toimintaa on harjoitettava viranomaisen ominaisuudessa, täytyvät, julkisoikeudellisen yhteisön suorittamat palvelut eivät ole arvonlisäverollisia. Kuitenkin siinä tapauksessa, että kyseisen toiminnan verottomuus johtaisi huomattavaan kilpailun vääristymiseen kuudennen direktiivin 4 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettulla tavalla, kyseinen toiminta olisi verollista tämän saman säännöksen perusteella.

(ks. 25 ja 27-28 kohta)

Asianosaiset

Asiassa C-276/98,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään T. Figueira ja E. Traversa, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaaan

Portugalin tasavalta, asiamiehinään L. Fernandes ja Â. Seiça Neves sekä T. Lemos, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaaajana,

jossa kantaja vaatii sen vahvistamista, että Portugalin tasavalta ei ole noudattanut jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä:

yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna yhteisen arvonlisäverojärjestelmän täydentämisestä ja direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta (ALV-kantojen lähentäminen) 19 päivänä lokakuuta 1992 annetulla direktiivillä 92/77/ETY (EYVL L 316, s. 1), 12 artiklan ja 28 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa tai ottanut käyttöön 5 prosentin alennetun arvonlisäverokannan tiettyjen Portugalin arvonlisäverokoodeksin liitteenä olevassa luettelossa I mainittujen tavaroiden maahantuonnin ja luovutuksen sekä tiettyjen siinä lueteltujen palvelujen suorittamisen osalta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: toisen jaoston puheenjohtaja V. Skouris, joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J.-P. Puissechet, R. Schintgen, F. Macken ja N. Colneric (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: F. G. Jacobs,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 3.10.2000 pidetyssä istunnossa, jossa komissiota edusti T. Figueira ja Portugalin tasavaltaa V. Guimarães, esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.11.2000 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

Tuomion perustelut

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 20.7.1998 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan vahvistamaan, että Portugalin tasavalta ei ole noudattanut jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (EYVL L 145, s. 1; jäljempänä kuudes direktiivi), sellaisena kuin se on muutettuna yhteisen arvonlisäverojärjestelmän täydentämisestä ja direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta (ALV-kantojen lähentäminen) 19 päivänä lokakuuta 1992 annetulla direktiivillä 92/77/ETY (EYVL L 316, s. 1), 12 artiklan ja 28 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa tai ottanut käyttöön 5 prosentin alennetun arvonlisäverokannan tiettyjen Portugalin arvonlisäverokoodeksin liitteenä olevassa luettelossa I mainittujen tavaroiden maahantuonnin ja luovutuksen sekä tiettyjen siinä lueteltujen palvelujen suorittamisen osalta.

Euroopan yhteisön lainsäädäntö

2 Kuudennessa direktiivissä säädetään, että jäsenvaltiot eivät voi vahvistaa arvonlisäverokannaksi alempaa verokantaa kuin tietty prosentti veron perusteesta. Tässä tarkoituksessa 12 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"3.a) Jäsenvaltioiden on 1 päivästä tammikuuta 1993 sovellettava yleistä verokantaa, jonka 31 päivään joulukuuta 1996 on oltava vähintään 15 prosenttia.

--

Jäsenvaltiot voivat myös soveltaa joko yhtä tai kahta alennettua verokantaa. Alennettujen verokantojen on oltava vähintään 5 prosenttia, ja niitä on sovellettava yksinomaan liitteessä H tarkoitettujen tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin."

3 Direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta arvonlisäveron yleisen verokannan tason osalta 20.12.1996 annetulla neuvoston direktiivillä 96/95/EY (EYVL L 338, s. 89) kuudennen direktiivin 12 artiklan 3 kohdan a alakohta on korvattu seuraavalla tekstillä:

"Kunkin jäsenvaltion on vahvistettava arvonlisäveron yleinen verokanta prosenttiosuutena veron perusteesta, ja sen on oltava sama tavaroiden luovutusten ja palvelujen suoritusten osalta. Tämän prosenttiosuuden on 1 päivästä tammikuuta 1997 31 päivään joulukuuta 1998 oltava vähintään 15 prosenttia.

--

Jäsenvaltiot voivat myös soveltaa joko yhtä tai kahta alennettua verokantaa. Nämä verokannat on määrättävä vähintään 5 prosentin suuruisena prosenttiosuutena veron perusteesta ja niitä sovelletaan ainoastaan niihin ryhmiin kuuluvien tavaroiden luovutuksiin ja palveluiden suorituksiin, jotka on lueteltu liitteessä H."

4 Kuudennen direktiivin 28 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Sen estämättä, mitä 12 artiklan 3 kohdassa säädetään, jäljempänä olevia säännöksiä sovelletaan 28 I artiklassa tarkoitettuna siirtymäkautena.

--

d) Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1991 sovelsivat alennettua verokantaa ravintolapalveluihin, lastenvaatteisiin ja -jalkineisiin sekä majoitustoimintaan, voivat jatkaa tällaisen verokannan soveltamista näiden tavaroiden luovutuksiin tai palvelujen suorituksiin.

e) Jäsenvaltiot, jotka 1 päivänä tammikuuta 1991 sovelsivat alennettua verokantaa muiden kuin liitteessä H tarkoitettujen tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin, voivat soveltaa alennettua verokantaa tai jompaakumpaa 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua alennettua verokantaa näihin luovutuksiin, jos tämä verokanta on vähintään 12 prosenttia.

-- "

5 Kuudennen direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Arvonlisäveroa on kannettava:

1. verovelvollisen tässä ominaisuudessaan maan alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta ja palvelujen suorituksesta;

2. tavaroiden maahantuonnista."

6 Kuudennen direktiivin 4 artiklan 5 kohdassa, joka koskee "verovelvollisia julkisoikeudellisia yhteisöjä", säädetään seuraavaa:

"Valtioita, hallinnollisia alueita, kuntia ja muita julkisoikeudellisia yhteisöjä ei niiden viranomaisen ominaisuudessa harjoittaman toiminnan tai suorittamien liiketoimien osalta ole pidettävä verovelvollisina, vaikka ne tämän toiminnan tai liiketoimien yhteydessä kantaisivatkin maksun, lupamaksun, jäsenmaksun tai korvauksen.

Jos ne harjoittavat tällaista toimintaa tai suorittavat tällaisia liiketoimia, niitä on kuitenkin pidettävä verovelvollisina tämän toiminnan tai liiketoiminnan osalta, jos niiden jättäminen verovelvollisuuden ulkopuolelle johtaisi huomattavaan kilpailun vääristymiseen.

Edellä tarkoitettuja yhteisöjä on joka tapauksessa pidettävä verovelvollisina liitteessä D luetelluista liiketoimista, jos nämä eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Jäsenvaltiot voivat pitää edellä tarkoitettujen yhteisöjen harjoittamaa toimintaa, joka on vapautettu arvonlisäverosta 13 tai 28 artiklan nojalla, sellaisena toimintana, jota nämä harjoittavat viranomaisen ominaisuudessa."

Kansallinen lainsäädäntö

7 Portugalin arvonlisäverokoodeksin, joka on hyväksytty 26.12.1984 annetulla asetuksella (decreto-lei) nro 394-B/84, sellaisena kuin se on muutettuna 9.3.1992 annetulla lailla nro 2/92 ja 27.12.1994 annetulla lailla nro 39-B/94 (jäljempänä alv-koodeksi), 18 §:n 1 momentin a kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tämän säädöksen liitteenä olevassa luettelossa I mainittuihin maahantuonteihin, tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin sovelletaan 5 prosentin verokantaa."

8 Kyseiseen luetteloon I, jossa luetellaan 5 prosentin alennetun verokannan piiriin kuuluvat tavarat ja palvelut, sisältyvät erityisesti seuraavat:

"1.8 Tavalliset viinit

--

2.11 Laitteet, koneet ja muut vastaavat, joita käytetään yksinomaan tai pääasiallisesti seuraaviin tarkoituksiin:

a) aurinko- tai tuulienergian tai maalämmön kerääminen ja käyttäminen

b) muiden vaihtoehtoisten energiamuotojen käyttäminen

c) energian tuottaminen kotitalousjätteitä tai muita jätteitä polttamalla tai jalostamalla

d) öljyn etsintä ja tutkiminen ja/tai öljyn ja maakaasun etsinnän edistäminen

e) toimenpiteet ja tarkastukset, joilla pyritään saastumisen estämiseen ja vähentämiseen.

--

2.19 Lissabonissa Tejo-joen yli kulkevan sillan ylittämisestä maksettavat maksut

3.8 Maataloustyökalut ja -laitteet, liikuteltavat siilot, jyrsimet, sähköpumput, traktorit ja muut sellaiset koneet, joita käytetään yksinomaan tai pääasiallisesti maanviljelyyn, karjankasvatukseen tai metsänhoitoon."

9 Niiden maksujen osalta, joita kannetaan Tejo-joen ylittämisestä Lissabonissa sijaitsevan sillan yli, Portugalin hallitus on lailla nro 2/92 kumonnut kahdeksan prosentin alennetun verokannan,

joka oli voimassa 1.1.1991, ja säätänyt, että kyseisestä päivästä alkaen näihin maksuihin sovelletaan yleistä verokantaa. Lain nro 39-B/94 2.19 kohdassa Portugalin hallitus on kuitenkin säätänyt näihin maksuihin sovellettavasta uudesta alennetusta verokannasta.

10 Mitään tämän tuomion 8 kohdassa mainituista tavaroista tai palveluista ei mainita kuudennen direktiivin liitteessä H.

Oikeudenkäyntiä edeltävä menettely

11 Komissio ilmoitti 10.4.1996 päivätyssä virallisessa huomautuksessaan Portugalin hallitukselle, että alv-koodeksin 18 §:n 1 momentin a kohta on ristiriidassa kuudennen direktiivin 12 artiklan ja 28 artiklan 2 kohdan kanssa, koska kyseisessä kansallisessa säännöksessä vahvistettiin verokannaksi 5 prosenttia sellaisten liiketoimien osalta, joita ei mainita kuudennen direktiivin liitteessä H.

12 Portugalin viranomaiset ilmoittivat 2.7. ja 20.11.1996 päivätyillä kirjeillään komissiolle aikomuksestaan säätää uudesta 12 prosentin alennetusta verokannasta, jollaista ei vielä ollut Portugalissa ja jota sovellettaisiin erityisesti sellaisiin liiketoimiin, joita ei mainita kuudennen direktiivin liitteessä H, millä pyrittäisiin siirtymään asteittain siihen, että näihin liiketoimiin sovelletaan Portugalissa voimassa olevaa yleistä 17 prosentin verokantaa.

13 Portugalin viranomaiset esittivät kuitenkin, että 12 prosentin verokannan soveltaminen olisi hankalaa, koska kyseiset tavarat ja palvelut olivat yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti erityisen tärkeitä ja koska Portugalin parlamentissa ei ollut hallituksen tueksi riittävän vakaata enemmistöä.

14 Koska komissio ei ollut tyytyväinen Portugalin hallituksen huomautuksiin, se toimitti 10.6.1997 Portugalin tasavallalle perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan lausunnon edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa lausunnon tiedoksiantamisesta. Perusteltu lausunto koski sitä 5 prosentin alennettua alv-kantaa, jota sovellettiin alv-koodeksin 18 §:n 1 momentin a kohdan perusteella niihin liiketoimiin, jotka koskevat alv-koodeksin liitteenä olevassa luettelossa I olevissa 1.8, 2.11, 2.19 ja 3.8 kohdassa mainittuja tavaroita ja palveluita.

15 Portugalin viranomaiset ilmoittivat 10.3.1998 päivätyllä kirjeellään komissiolle aikomuksestaan säätää seuraavan talousarviolain yhteydessä siitä, että niihin tavaroihin ja palveluihin, joita ei mainita kuudennen direktiivin liitteessä H, sovelletaan 12 prosentin verokantaa, joka pyrittäisiin ottamaan käyttöön huolimatta siitä, että maan poliittisen tilanteen vuoksi tällainen sovellettavan verokannan muuttaminen oli vaikeaa.

Kanne

16 Kanteessaan komissio väittää, että Portugalin tasavalta on kuudennen direktiivin 12 artiklan ja 28 artiklan 2 kohdan vastaisesti pitänyt voimassa 5 prosentin alennetun verokannan, jota sovelletaan liiketoimiin, jotka koskevat alv-koodeksin liitteenä olevassa luettelossa I olevissa 1.8, 2.11 ja 3.8 kohdassa mainittuja tavaroita eli viiniä, vaihtoehtoisten energiamuotojen tutkimiseen käytettyjä koneita ja laitteita sekä maataloustyökaluja ja -laitteita, sekä säätänyt uudesta 5 prosentin alennetusta verokannasta, jota sovelletaan tämän luettelon 2.19 kohdassa mainittuun palveluun, joka liittyy Lissabonissa Tejo-joen yli kulkevan sillan ylittämiseen.

Kyseisiin tavaroihin sovellettava alennettu arvonlisäverokanta

17 Koska Portugalin tasavalta sovelsi 1.1.1991 alennettua verokantaa niihin liiketoimiin, jotka koskevat alv-koodeksin liitteenä olevassa luettelossa I olevissa 1.8, 2.11 ja 3.8 kohdassa mainittuja tavaroita, sillä oli oikeus soveltaa alennettua verokantaa kyseisiin liiketoimiin kuudennen direktiivin 12 artiklan 3 kohdan a alakohdan sekä 28 artiklan 2 kohdan nojalla. Kuitenkin, kuten

komissio on perustellusti todennut, tämän säännöksen perusteella tämän verokannan on oltava vähintään 12 prosenttia.

18 Portugalin hallitus myöntää, että kyseiset kansalliset säännökset ovat ristiriidassa kuudennen direktiivin kanssa, koska niissä säädetään 5 prosentin eikä 12 prosentin verokannasta. Se väittää kuitenkin, että oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä se on nimenomaisesti tuonut esiin aikomuksensa muuttaa verokannaksi 12 prosenttia ja että se on maininnut Portugalin sisäiset poliittiset ongelmat, jotka liittyvät erityisesti viinialaan. Siksi se ehdottaa, että yhteisöjen tuomioistuin lykkäisi asian ratkaisemista, kunnes tavaroita koskeviin liiketoimiin sovellettava arvonlisäverokanta on lailla korotettu 5 prosentista 12 prosenttiin.

19 Toisin kuin Portugalin hallitus on asiassa esittänyt, ei ole syytä lykätä asian ratkaisemista, vaan päinvastoin komission kanne on hyväksyttävä siltä osin kuin se koskee kyseisiä tavaroita koskeviin liiketoimiin sovellettavaa alennettua arvonlisäverokantaa.

20 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisöjen tuomioistuin ei voi ottaa huomioon toimenpiteitä, jotka jäsenvaltio on velvoitteidensa noudattamiseksi toteuttanut jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen nostamisen jälkeen (ks. asia C-71/97, komissio v. Espanja, tuomio 1.10.1998, Kok. 1998, s. I-5991, 18 kohta). Lisäksi jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan vetoamalla perustella sitä, ettei se ole säädetyssä määräajassa saattanut direktiiviä osaksi kansallista oikeutta (ks. asia C-274/98, komissio v. Espanja, tuomio 13.4.2000, Kok. 2000, s. I-2823, 19 kohta).

21 Näin ollen on todettava, että Portugalin tasavalta on jättänyt noudattamatta kuudennen direktiivin 12 artiklan ja 28 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa 5 prosentin alennetun verokannan, jota sovelletaan liiketoimiin, jotka koskevat alv-koodeksin liitteenä olevassa luettelossa I olevissa 1.8, 2.11 ja 3.8 kohdassa mainittuja tavaroita eli viiniä, vaihtoehtoisten energiamuotojen tutkimiseen käytettyjä koneita ja laitteita sekä maataloustyökaluja ja -laitteita.

Tejo-joen sillan ylittämistä perittävät maksut

22 Komissio väittää, että Portugalin tasavalta on rikkonut kuudennen direktiivin 12 artiklan 3 kohtaa ja 28 artiklan 2 kohtaa, koska se on soveltanut Lissabonissa sijaitsevan Tejo-joen sillan ylittämistä kannettaviin maksuihin 5 prosentin alennettua arvonlisäverokantaa eikä Portugalissa sovellettavaa yleistä 17 prosentin arvonlisäverokantaa.

23 On kuitenkin katsottava, että komissio ei ole esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle riittävää näyttöä siitä, että Portugali olisi jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan. Ei nimittäin ole osoitettu, että kyseiset palvelut olisivat arvonlisäverollisia.

24 Tältä osin on syytä muistuttaa, että kuudennen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan mukaan arvonlisäverollisia ovat ainoastaan verovelvollisen tässä ominaisuudessaan suorittamat palvelut.

25 Kuudennen direktiivin 4 artiklan 5 kohdan mukaan julkisoikeudellisia yhteisöjä ei niiden viranomaisen ominaisuudessa harjoittaman toiminnan tai suorittamien toimien osalta ole pidettävä verovelvollisina, vaikka ne toimisivat vastikkeellisesti. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on useaan otteeseen todennut, tämän säännöksen tarkastelu osoittaa, kun otetaan huomioon direktiivin tavoitteet, että kahden edellytyksen on täytyttävä samanaikaisesti, jotta verovelvollisuuden ulkopuolelle jäämistä koskevaa sääntöä voidaan soveltaa: toiminnan harjoittajan on oltava julkisoikeudellinen yhteisö ja toimintaa on harjoitettava viranomaisen ominaisuudessa (ks. mm. seuraavissa asioissa 12.9.2000 annetut tuomiot: asia C-260/98, komissio v. Kreikka, Kok. 2000, s. I-6537, 34 kohta; asia C-276/97, komissio v. Ranska, Kok. 2000, s. I-6251, 39 kohta; asia C-358/97, komissio v. Irlanti, Kok. 2000, s. I-6301, 37 kohta; asia C-359/97, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, Kok. 2000, s. I-6355, 49 kohta ja asia C-408/97, komissio v. Alankomaat, Kok.

2000, s. 6417, 34 kohta).

26 Kuten Portugalin hallitus on todennut asian suullisessa käsittelyssä, komissio ei kuitenkaan ole kiistänyt sitä, että mahdollisuuden käyttää Tejo-joen siltaa tarjoaa maksua vastaan sellainen julkisoikeudellinen yhteisö, joka toimii tältä osin viranomaisen ominaisuudessa.

27 On siis katsottava, että koska kuudennen direktiivin 4 artiklan 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa asetetut edellytykset täyttyvät tässä asiassa, kyseiset julkisoikeudellisen yhteisön suorittamat palvelut eivät ole verollisia. Komissio on siis virheellisesti väittänyt, että tässä säännöksessä säädetään ainoastaan valinnaisesta poikkeuksesta kuudennen direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa säädettyyn yleiseen verollisuuden periaatteeseen. Kuudennen direktiivin 4 artiklan 5 kohdasta ilmenee nimittäin selvästi, että jäsenvaltioilla ei ole oikeutta pitää julkisoikeudellisia yhteisöjä verovelvollisina silloin, kun nämä harjoittavat viranomaisen ominaisuudessa sellaista toimintaa, jota ei - kuten tässä tapauksessa - mainita kuudennen direktiivin liitteessä D ja joka ei täytä 4 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa asetettuja edellytyksiä. Näin ollen ne eivät voi 2 artiklan 1 kohdan perusteella pitää verollisina tällaisten yhteisöjen toimintaa (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat 231/87 ja 129/88, Comune di Carpaneto Piacentino ym., tuomio 17.10.1989, Kok. 1989, s. 3233, 33 kohta).

28 Tosin siinä tapauksessa, että kyseisen toiminnan verottomuus johtaisi huomattavaan kilpailun vääristymiseen kuudennen direktiivin 4 artiklan 5 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetulla tavalla, maksullisen sillankäyttömahdollisuuden tarjoaminen olisi verollista tämän saman säännöksen perusteella. On kuitenkin katsottava, ettei komissio ole oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn missään vaiheessa tuonut esiin tällaista kilpailun vääristymistä.

29 Toisin kuin komissio väittää, Portugalin tasavalta ei siis ole rikkonut kuudennen direktiivin 12 artiklan 3 kohtaa ja 28 artiklan 2 kohtaa, kun se on soveltanut Tejo-joen sillan ylittämistä kannettaviin maksuihin alennettua arvonlisäverokantaa. Nyt käsiteltävänä olevan kanteen yhteydessä ei ole tarpeen vastata siihen kysymykseen, onko kyseinen jäsenvaltio rikkonut muita saman direktiivin säännöksiä. Komissio ei nimittäin ole oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana esittänyt Portugalin rikkoneen jotain muuta kuudennen direktiivin säännöstä kuin sen 12 artiklan 3 kohtaa ja 28 artiklan 2 kohtaa, minkä vuoksi tällaisten muiden säännösten rikkominen ei kuulu tämän oikeusriidan piiriin.

30 Komission kanne on näin ollen hylättävä siltä osin kuin se koskee Lissabonissa sijaitsevan Tejo-joen sillan ylittämistä maksettavia maksuja.

Päätökset oikeudenkäyntikuluista

Oikeudenkäyntikulut

31 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Portugalin tasavalta on pääosin hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Päätöksen päätösosa

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Portugalin tasavalta ei ole noudattanut jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste - 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/388/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna yhteisen arvonlisäverojärjestelmän täydentämisestä ja direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta (ALV-kantojen lähentäminen) 19 päivänä lokakuuta 1992 annetulla direktiivillä 92/77/ETY, 12 artiklan ja 28 artiklan 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se on pitänyt voimassa 5 prosentin alennetun arvonlisäverokannan, jota sovelletaan liiketoimiin, jotka koskevat Portugalin arvonlisäverokoodeksin liitteenä olevassa luettelossa I olevissa 1.8, 2.11 ja 3.8 kohdassa mainittuja tavaroita eli viiniä, vaihtoehtoisten energiamuotojen tutkimiseen käytettyjä koneita ja laitteita sekä maataloustyökaluja ja -laitteita.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Portugalin tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.